GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

Pilota a l'escola

FEDERACIÓ DE PILOTA VALENCIANA

Novembre 2018

PILOTA A L'ESCOLA: MATERIAL DIDÀCTIC PER ALS CENTRES EDUCATIUS

EDICIÓ 2018-2019

FEDERACIÓ DE PILOTA VALENCIANA
COORDINACIÓ DE PILOTA VALENCIANA

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ (Pàg. 3)

2. OBJECTIUS DEL PROJECTE 2018-2019 (Pàg. 4)

3. SESSIÓ PER A DOCENTS (Pàg. 5)

4. OBJECTIUS A TREBALLAR ALS CENTRES EDUCATIUS (Pàg. 7)

5. NOCIONS BÀSIQUES SOBRE LA PILOTA VALENCIANA (Pàg. 9)

6. LA SESSIÓ DE PILOTA A L'ESCOLA (Pàg. 15)

7. TROBADES DE CLOENDA (Pàg. 18)

8. RECULL DE JOCS D'INICIACIÓ DE PILOTA VALENCIANA (Pàg. 19)

9. SESSIÓ ALTERNATIVA PILOTA A L'ESCOLA (Pàg. 25)

10. CURRÍCULUM EDUCATIU (Pàg. 30)

11. BIBLIOGRAFIA RELATIVA A L'APRENENTATGE PILOTA VALENCIANA (Pàg. 34)

12. ENLLAÇOS WEB D'INTERÉS (Pàg. 35)

13. QÜESTIONARI DE SATISFACCIÓ. (Pàg. 36)

14. PROTOCOL FUNCIONAMENT FEDERACIÓ – CENTRES EDUCATIUS (Pàg. 37)

ANNEX I: PROTECCIÓ PER A INICIACIÓ (Pàg. 38)

1. INTRODUCCIÓ

El programa Pilota a l'Escola és un programa que naix l'any 2005 des de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport amb la finalitat d'introduir la pilota valenciana en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i que la Federació de Pilota Valenciana, com a entitat pública reconeguda oficialment per promocionar el nostre esport, s'encarrega d'aplicar-lo, coordinant i organitzant les diferents activitats sota la col·laboració i supervisió del departament de Coordinació de Pilota Valenciana de la DGE.

Per al curs 2018-19, es reprén el funcionament del programa. Els destinataris en aquest curs seran: 4t curs, en primària i 1^{r} i 2n d'ESO, en secundària.

Per a dur a terme satisfactòriament el programa, la Conselleria considera necessari dotar als centres d'un dossier informatiu per al departament d'educació física amb els objectius i activitats a complir i realitzar.

Els objectius més bàsics, són per tant, aquells que necessita un alumne que està en la fase d'iniciació a la pilota valenciana, indistintament de la modalitat que vaja a practicar. El mateix es farà amb el mestre, ja que per a molts d'ells i elles, serà el primer contacte directe amb la pilota valenciana.

Des de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i la Federació de Pilota Valenciana es vol que totes les escoles tinguen les mateixes directrius i les mateixes bases per tal de difondre el nostre esport a les escoles i instituts.

Seguint en la línia de l'any passat, des de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, conjuntament amb la Federació, hem considerat oportú que es feren les màximes sessions de pilota als centres per tal de donar a conéixer el que és la pilota valenciana i les seues modalitats en tots els racons de la nostra Comunitat.

L'estimació per a enguany és augmentar i aplegar a tots els centres que han sol·licitat el programa, es farà una sessió de pilota en 489 centres educatius de primària i 37 centres educatius de secundària.

Sense dubte, aquesta edició de pilota a l'escola farà que coneguen el nostre esport a milers d'alumnes de primària i secundària de la mà sempre dels millors professionals que ha donat el nostre esport, sempre acompanyats dels tècnics de la Federació de Pilota Valenciana. Ells seran els encarregats de transmetre als nostres alumnes tots els valors de la pilota.

Així, el que pretenem és que els docents incloguen la pilota dins de la seua programació d'aula.

2. OBJECTIUS DEL PROJECTE 2018-2019

2.1. Objectius generals

- Ensenyar al nostre alumnat l'esport nacional dels valencians

- Transmetre al professorat dels centres educatius les possibilitats educatives, socials i culturals de l'esport de la pilota valenciana:

  - Valors: el pacte, noblesa (esport de cavallers), bonhomia (compartir vestidor i material de joc), honradesa (alçar el braç quan es juga de roí o et pega damunt), patrimoni cultural (arquitectònic, escultòric i pintòric), sociolingüístics (vocabulari específic, frases fetes), etc.
  - Habilitats motrius mitjançant la pràctica esportiva de la pilota valenciana.

2.2. Objectius específics

- Transferir de forma real la pilota valenciana a les escoles.

- Crear una vinculació i coordinació real entre els centres educatius, els ajuntaments i els clubs de pilota valenciana.

- Fer possible que l'alumnat conega tècnics federatius i jugadors de pilota valenciana de reconeguda carrera professional.

- Fer possible que el professorat d'EF i el seu alumnat coneguen els membres del club del municipi, especialment, els monitors de l'escola de pilota.

- Preparar el professorat d'EF per poder dur a terme la sessió de Pilota a l'Escola en les condicions necessàries d'èxit.

- Conéixer les modalitats més significatives de la pilota valenciana i concretar en la modalitat més practicada en la seua comarca.

- Familiaritzar-se amb els aspectes bàsics de la pilota valenciana:

  - Normativa
  - Colps bàsics
  - Tanteig (15-30-VAL-JOC)
  - Posicions de joc (REST-MITGER-PUNTER)

3. SESSIÓ PER A DOCENTS

S'inicia un nou curs PILOTAIRE que començarà amb les sessions preparatòries per als mestres i amb l'entrega del material oportú perquè puguen conéixer tot el que envolta el món de la pilota.

La inscripció a la sessió es realitzarà mitjançant el formulari d'inscripció que es troba al portal web del programa PILOTA A L'ESCOLA. En aquest es facilitaran les dades personals i s'indicarà la seu que prefereixen, segons el calendari establit:

5 de novembre: Benicarló i Agost
7 de novembre: Castelló i Benidorm
9 de novembre: Elx i Pelai
12 de novembre: Pedreguer i Pelai
14 de novembre: Pelai i Oliva
16 de novembre: Alzira i Massalfassar

Les sessions es conformen de la següent estructura i horari:

9:30 – 10:15 Introducció general
10:15 – 10:45 Novetats del programa 2018-2019
10:45 – 11:30 Taller d'equipament de les mans.
11:30 – 12:00 Simulació dels rols en una partida de pilota.
12:00 – 13:00 Posada en comú de l'experiència.

Aquells docents que participen per primera vegada en el programa assistiran a la *Introducció general* per conéixer els aspectes bàsics: objectius, continguts, funcionament, etc.

A continuació, s'afegiran la resta de mestres que participen en el programa per informar-se de les novetats.

Tot seguit es passarà al taller d'equipació de les mans i es repassaran diferents exemples de proteccions per aprendre a discriminar detalls que poden fer perdre qualitat al guant. Durant el taller s'aprofitarà per a explicar la següent activitat.

La partida de pilota amb simulació de rols pretén involucrar a tots els mestres, fent-los viure l'experiència d'organitzar, desenvolupar i analitzar un encontre de pilota. Es compondrà dels següents rols:

- Pilotaires que faran l'exhibició.

- Home bo: presentador de la partida, el que farà la «reballà», el del dau i el del rest.

- Marcador.

- Entrenadores i entrenadors de l'equip roig i de l'equip blau. Aquestes i aquests s'encarregaran d'analitzar les jugades ofensives i defensives, a més de comptabilitzar els colps més freqüents.

- Periodistes: entrevista prèvia, entrevista posterior i crònica de la partida, tenint en compte els valors que hi hagen aparegut, els aspectes tàctics, psicològics i físics.

Finalment, es farà una posada en comú moderada pels tècnics encarregats de dur a terme la sessió.

4. OBJECTIUS A TREBALLAR ALS CENTRES EDUCATIUS

❖ Aprendre a crear el seu propi material per a la pràctica de la pilota valenciana. Tots els alumnes han de tindre feta una pilota de paper de diari enrotllada amb cinta adhesiva.

- Podrem crear una pilota més elaborada seguint aquest enllaç: https://youtu.be/UzQuEMRhE1Q o cercant a YOUTUBE: "Com fer una pilota per a jugar a pilota valenciana"

❖ Aprendre a protegir-se ambdues mans amb les seues pròpies proteccions. Protegir-se els dits i les mans per a poder jugar a pilota. *(ANNEX I)*

❖ Cercar informació del jugador professional que participarà en la sessió i preparar-ne l'entrevista.

❖ Conéixer quines són les modalitats de pilota valenciana, quines són les que juguen els professionals i els seus espais de joc.

❖ Conéixer quines són les modalitats que més es practiquen a la seua comarca o al seu poble.

❖ Elaborar un recull de premsa sobre pilota valenciana per part l'alumnat.

- Mitjans de comunicació:

  - Escrits: Pilotaviu, Levante EMV, Las Provincias, Superdeporte, Canfali, La Marina Plaza, etc.

  - Programes de ràdio: Colp a Colp, El Joc del Poble, Pilota al Dia, Val i Trenta, Ràdio Pego, Ràdio S. Vicent.

  - Televisió: À Punt

- Llocs web: www.pilotaescola.gva.es/ca, funpival.com, pilotavalenciana.com, escoladepilota.com,museupilota.com. www.ceice.gva.es/ca/web/deporte/pilota-valenciana

CONDICIONS MÍNIMES A COMPLIR ABANS DE LA SESSIÓ:

- Pilota de paper feta, una per cada alumne.
- Proteccions fetes per a les dues mans.
- Entrevista elaborada (Alumne Periodista) amb les seues preguntes pertinents.
- Recull de premsa sobre pilota valenciana elaborat per cada alumne.
- Introducció de la pilota valenciana en la programació d'EF.
- Coneixement per part de l'alumnat dels aspectes bàsics de la pilota valenciana: posicions, normativa general, nocions generals sobre la modalitat de RASPALL.
- Emplenar el QÜESTIONARI DE SATISFACCIÓ al final de la sessió.

En el punt 12 d'aquest dossier, disposeu d'una sèrie d'enllaços per tal que els alumnes puguen traure informació actual o històrica de la pilota.

A més, aquest dossier inclou una relació de les escoles de pilota més properes al vostre

centre, per tal que, en cas de necessitar alguna informació o continuar la formació de l'alumnat fora del centre, tingueu la possibilitat de contactar amb els responsables.

En aquest dossier teniu a l'abast una sèrie d'exercicis i jocs d'iniciació a la pilota valenciana per tal que l'alumnat puga haver tingut experiència de pilota abans de la sessió de Pilota a l'Escola.

5. NOCIONS BÀSIQUES SOBRE LA PILOTA VALENCIANA

HISTÒRIA

L'ANTIGUITAT

Esports de pilota n'hi ha hagut des de fa molts anys. A Europa es té constància des de l'Antiga Grècia gràcies a la troballa d'un fris anomenat *Fenninde.* En aquest es representa el que s'intueix com una partida a la modalitat de *ratlles*. Donada la semblança a les modalitats practicades als territoris europeus com Flandes, Picardia, Frísia, Piemont, Toscana o ací, fa pensar en un origen comú.

A la Xina o a l'Amèrica precolombina també s'han practicat jocs de pilota, però les seues descripcions són més manifestacions religioses que esportives o no tenen una relació directa amb la *pilota valenciana*.

EDAT MITJANA

Desde Grècia fins al s. XII, existeixen poques referències històriques envers la pilota a Europa. És a l'entrada d'aquest segle quan ens retrobem amb la història de la pilota, fonamentalment a l'antic regne de França. Aquest joc adquireix una gran popularitat prenent com a denominació *Jeu de paume* (joc de palma). Aquest joc era jugat als carrers, però també en recintes tancats (*tripots*) dividits per una xarxa, per sobre la qual havia de passar la pilota. Tenia altres aspectes en comú amb la pilota valenciana, per exemple que es colpejava amb la mà nua i la puntuació era molt pareguda a la valenciana. L'any 1292 hi havia a París 13 tallers de fabricació de pilotes, de manera que queda palesa la seua popularitat.

Al segle XVI, Joan Lluís Vives compara en els seus *Diàlegs* les maneres de jugar a pilota de França i de l'antic Regne de València. Acaba concloent que, malgrat lleus diferències, les regles eren les mateixes.

A la Corona d'Aragó, va ser un joc molt popular practicat per membres de la noblesa i fins i tot reis. Per exemple, en 1305, l'humanista Arnau de Vilanova aconsellà al rei Jaume II la pràctica de pilota pels beneficis que tenia sobre la seua salut. Si bé, aquest èxit va ser motiu de prohibicions, per exemple, l'any 1391 a la ciutat de València i a altres poblacions, per a evitar conflictes (abandonament del lloc de treball, blasfèmies, entrebancs als vianants, excés d'apostes) entre els jugadors es va arribar a prohibir la seua pràctica en els carrers. La classe noble, per distingir-se de la classe popular va començar a construir recintes tancats (trinquets) i a mitjan segle XVI hi ha censats a València 13 trinquets.

En el segle següent i tot i les constants prohibicions, les classes populars continuaren practicant la pilota, i les classes acabalades l'abandonaren (fóra per diferenciar-se'n, fóra per passar a esports de nova pràctica com el tenis). La pilota a mà va ser doncs, un esport menystingut i dominat per les apostes i els desafiaments locals.

ÈPOCA MODERNA

Durant el segle XIX es produeix un gran auge de la pilota valenciana. Es multiplica la construcció de trinquets per tota la geografia valenciana. Els periòdics del Cap i casal comencen a oferir cròniques de partides, majoritàriament als trinquets com el de *Pelaio* (1868), però també al carrer.

Però la vertadera revolució la provocà El Nel de Murla el 1902. Col·locà una corda de vora 2 m d'altura al mig d'un trinquet i va inventar la modalitat de l'Escala i corda. Fins aleshores als trinquets es jugava com al carrer, a ratlles. Al seu torn, conseqüència de la Guerra de Successió, la noblesa va abandonar l'esport per culpa de la tendència a mirar i imitar allò que hi ha fora de les mateixes terres, com ara castellanitzar-se.

A partir dels anys 60, a causa de la conjuntura, comença la decadència pel que fa a la popularitat d'aquest esport: desaparició de trinquets, limitacions i prohibicions dutes a terme per les polítiques franquistes, aparició de l'automòbil que transita constantment pels carrers i ocupa espai en aquests, auge dels diferents esports considerats "majoritaris", etc.; deixen a l'ombra la Pilota Valenciana.

EN L'ACTUALITAT

Els anys 70 i 80, en aquell moment de decadència i mancança d'al·licients, la pilota torna a ressorgir, i es pot dir que és gràcies a un pilotaire, el *Genovés I*, el carisma del qual atrau nombrosos aficionats i els retorna al trinquet.

El 1985, naix la *Federació de Pilota Valenciana*. La pilota deixa de ser un joc per convertir-se en un esport institucionalitzat. Totes les modalitats de la pilota comencen a promoure's amb l'organització de nombroses competicions que comencen a formar part del calendari oficial.

Es publica l'Ordre de 2 de març de 2000 que promou la construcció d'instal·lacions específiques de pilota valenciana en col·legis i instituts de nova planta, d'aquesta manera comença a introduir-se la pilota als nostres centres educatius.

L'any 2005 comença el projecte d'innovació educativa Pilota a l'Escola amb l'objectiu de difondre l'esport de la pilota valenciana.

El 2010 s'inaugurà una primera fase de la Ciutat de la Pilota a Montcada (Horta Nord) amb un espectacular trinquet amb parets de color blau, ús de vidre en els paraments frontals i un lateral, i amb capacitat per a 1.500 espectadors. Aquesta modernització es va fer amb la intenció de facilitar les transmissions televisives.

MODALITATS DE LA PILOTA VALENCIANA

Tot i que es coneixen fins a 19 modalitats de pilota valenciana, hi ha 6 d'oficials:

■ ESCALA I CORDA

La modalitat més prestigiosa que, junt amb el raspall, es practica professionalment.

Es juga dins del trinquet, amb pilota de vaqueta. Es poden enfrontar dos jugadors individualment o dos equips. Compta amb una corda divisòria per sobre de la qual, els dos equips colpegen la pilota alternativament amb la mà. Quan un dels dos equips no aconsegueix passar la pilota per sobre la corda serà quinze per a l'adversari.

Cada joc consta de quatre quinzes (15, 30, Val, i joc) i suposa 5 *tantos* per a l'equip que l'ha aconseguit. Durant un joc, quan hi ha un empat a 15 s'anomena *quinzens*, l'empat a 30 s'anomena *a dos*. En cas que un equip tinga *Val*, si l'altre aconsegueix igualar-lo, li resta un *quinze* i passen a estar *a dos*. Quan un té *Val* i aconsegueix un quinze, guanya el *joc* i suma 5 *tantos*. La partida es juga a 60 *tantos*.

El *quinze* comença quan el *feridor* colpeja la pilota cap al *dau* i el jugador del dau de l'altre equip, la torna *de bo* (per dalt corda). A partir d'ahí, aniran tornant-se la pilota mútuament, colpejant-la a l'aire (sense que faça cap bot a terra) o al primer bot, fins que un dels dos equips siga incapaç de tornar-la i perda el *quinze*, o es cometa *falta*.

Es comet una falta quan:

- La pilota pega dos bots.
- La pilota passa per sota la corda, o la toca.
- El jugador la toque dues vegades seguides.
- El feridor no colpege la paret per sobre la línia, no bote una vegada mínim a l'escala o no caiga dins del dau.

Hi ha també una manera de fer *quinze* directe, és la més cobejada pels jugadors per ser la més fàcil per a ells i consisteix a llançar la pilota a la *galeria* o a la *llotgeta de dalt* del trinquet sense que torne a la pista de joc. Atés que per als jugadors professionals és tan fàcil, hi ha partides i competicions que fan esment específic a la validesa d'aquest si les galeries són prohibides o permeses. Una partida tindrà les galeries prohibides quan tota pilota que arribe a la galeria o a la llotgeta de dalt, d'aquesta manera es penalitza els jugadors que no busquen guanyar els *quinzes* d'una manera espectacular. En canvi, les galeries permeses és la manera normal en les partides entre afeccionats (perquè no els és fàcil d'aconseguir) i en competicions del mà a mà (com el trofeu Individual President de la Generalitat), per a compensar l'esforç que suposa jugar una persona sola.

■ RASPALL

També anomenada *raspot* o *raspallot*, és una modalitat de joc directe que es caracteritza pel fet que no hi ha límit de bots. S'entén per les comarques situades al sud del riu Xúquer, com poden ser la Vall d'Albaida, la Safor, la Costera, la Marina Alta o la Marina Baixa, encara que també és popular en la Ribera Baixa.

Es pot jugar al trinquet i al carrer. La diferencia en el reglament, ve donada per les característiques del terreny de joc. Al trinquet no hi ha línia de falta que obliga al fet que bote la pilota abans d'ultrapassar aquesta en la treta, en canvi al carrer sí. Aquesta modalitat és l'única, juntament amb la d'Escala i corda, que compta amb jugadors professionals. També és l'única que té un colp que es diu *raspada* i consisteix a colpejar la pilota quan aquesta va rodant per terra, per tant la punta dels dits rasparà el terra.

Existeixen competicions individuals, però normalment es juga per equips de 2 o 3 jugadors. Es compta igual que a escala i corda, però amb una durada diferent, ja que al trinquet les partides es juguen a 25 *tantos* i al carrer a 40.

Es disposen els dos equips enfrontats i juguen intercanviant colps de pilota. L'objectiu és colpejar el parament de fons (al trinquet) o ultrapassar la línia de quinze (al carrer) de l'equip contrari. Per iniciar el quinze, el jugador més endarrerit en un extrem predeterminat de la canxa, efectua el *traure*. Aquest es fa botant la pilota, dins del dau (trinquet) o darrere la línia del traure (carrer), i colpejant-la de cara a l'equip contrari.

En aquesta modalitat no importa si la pilota va rodant o pega diversos bots, ara bé, al trinquet, si la pilota rebota al parament de fons, s'ha de tornar al primer bot (si no n'havia pegat cap) o a l'aire (si ja havia botat). Una altra peculiaritat del trinquet és que si la pilota colpeja a l'*escala* on està el públic, aquesta es considera que està parada. Aleshores un jugador l'ha d'agafar i col·locar enmig del trinquet, a l'altura on el mòbil ha eixit del terreny de joc, i raspar-la.

- **FRONTÓ**

Una modalitat de joc indirecte on s'enfronten dos jugadors o equips que colpegen alternativament la pilota fent-la impactar en el *frontis,* per damunt d'una línia dibuixada a uns 90 cm del terra. El bot posterior al rebot en el frontis ha de ser dins dels límits de la pista. Es juga a 41 punts, sumant-se d'1 en 1.

Cada punt s'inicia amb la treta d'un jugador que consisteix a colpejar la pilota abans de la *línia de traure*, que aquesta rebote al frontis i faça un bot entre les línies de *falta* i de *passa*. La pilota utilitzada és l'anomenada de *tec*.

- **RATLLES**

La modalitat de joc directe més antiga d'aquest esport. Es juga al carrer, amb pilota de badana, on s'enfronten dos equips de 4 o 5 jugadors. Guanya qui aconsegueix 10 jocs, comptant-los de 1 en 1.

Llargues i palma

El quinze s'inicia amb una treta (a llargues és lliure, a palma només es pot efectuar de *palma*) efectuada pel *traure,* que és el jugador més endarrerit de tots, des d'una línia marcada a un extrem del carrer. Si la pilota ultrapassa la *falta,* es desenvolupa el joc intercanviat colps fins que la pilota done més de dos bots i un jugador la pare,

aleshores es marca una *ratlla* a eixa altura del carrer. Es poden marcar fins a dues ratlles, o una, en cas que un dels dos equips tinga *Val*. Eixes ratlles caldrà jugar-se-les posteriorment i, per guanyar-les, un equip ha d'aconseguir que la pilota reste al costat oposat al seu. Els equips canvien d'extrem de la pista cada vegada que es fan dues ratlles o en cas que se'n faça una i el marcador indique que un d'ells té *Val*.

Altres formes d'aconseguir un quinze poden ser:

- Ultrapassant les línies de quinze, que són les línies que delimiten els extrems de la pista.
- En cas que un equip penge la pilota a una altura on l'equip contrari no puga accedir alçant el braç.

Perxa

El desenvolupament és igual que el de llargues i palma, però es diferencia en la forma d'iniciar el joc. En un extrem del carrer hi ha *el bot*, que és un rectangle dibuixat a terra. Sobre la línia que limita l'inici d'aquest rectangle hi ha *la perxa*, a una altura d'uns 3 metres. El joc comença amb la *ferida* del *feridor,* jugador que té eixa funció, que ha de passar la pilota per sobre la *perxa* i que bote dins del bot. A continuació, ha de ser colpejada per l'equip contrari. És aleshores quan es desenvolupa com en les modalitats anteriors.

■ GALOTXA

Modalitat de pilota que tradicionalment s'ha jugat exclusivament al carrer, natural o artificial, encara que actualment també hi ha la versió al trinquet.

S'enfronten dos equips de tres jugadors que poden incloure un *feridor*. Aquest últim és l'encarregat d'iniciar el quinze ferint dins del dau que hi ha dibuixat a terra, a tres quarts de la pista, llançant la pilota per dalt la corda central i de la *galotxa*. A partir d'ahí, l'equip contrari colpeja la pilota per dalt la corda central i s'intercanvien colps alternatius fins que un dels dos no colpege la pilota per dalt d'aquesta. Una altra possibilitat és que el feridor no la introduïsca dins del dau o no la llance per dalt la *galotxa.*

Guanya l'equip que arriba a 70 tants, comptant de 5 en 5. Els quinzes es comptabilitzen igual que en la resta de modalitats.

■ GALOTXETES

És una modalitat de Pilota grossa que es juga en una canxa específica, de dimensions reduïdes i una pilota de drap de grans dimensions i poc de bot. El joc s'inicia botant la pilota sobre una *banqueta* des del punt de *ferida* en el camp del *traure* i colpejant-la cap al rectangle dibuixat a terra dins del camp del rest. És aleshores quan es desenvolupa l'intercanvi de colps entre ambdós equips per damunt de la xarxa que té una altura de 90 cm pel centre i 120 cm pels costats.

Per aconseguir el *quinze* cal que:

- La pilota bote dues vegades en camp contrari.
- Introduir la pilota per una de les portes.
- L'equip contrari no puga tornar la pilota per damunt de la xarxa.

POSICIONS

Punter

És el jugador més avançat de tots, de fet, quan la modalitat té una corda divisòria, serà el més proper a aquesta. A causa d'aquesta proximitat, ha de ser un jugador molt ràpid per arribar a la pilota. Sòl ser un jugador fonamental en l'atac, encara que també important en la defensa.

Mitger

El jugador que es col·loca darrere del punter. Aquest jugador és principalment ofensiu, ja que sòl ser ell qui acaba els quinzes. També marcarà el ritme de la partida perquè pot decidir si la pilota botarà o no. Els colps que més utilitza són la volea i el bot de braç.

Rest

Serà el jugador més endarrerit de tots. Al trinquet serà qui iniciarà l'atac des del dau en el cas de l'escala i corda, la "treta" en el cas del raspall i, al carrer, el que tornarà la pilota "treta" per la banca. En modalitats com: l'escala i corda, el raspall, la galotxa i les galotxetes; té un recurs que no tenen la resta de jugadors, el rebot. A més, utilitza colps com: la palma, la bragueta, el manró i el carxot.

Feridor

En les modalitats d'escala i corda, galotxa, galotxetes i perxa; aquest jugador és l'encarregat d'iniciar cada quinze mitjançant la "ferida". Ha de colpejar la pilota cap a la muralla per sobre d'una línia dibuixada en aquesta, donar almenys un bot sobre l'escala i caure dins del dau. Pot fer exclusivament aquesta acció o, també, jugar com a punter.

Banca o traure

És el jugador que inicia el quinze a llargues i a palma. Es col·loca a l'extrem del carrer, per darrere de tots els jugadors i colpeja la pilota el més lluny possible contra l'equip contrari. Depenent de la modalitat, pot utilitzar: la "bragueta" o "sobaquillo", la palma o la volea.

6. LA SESSIÓ DE PILOTA A L'ESCOLA

Els objectius que ha d'assolir l'alumnat dels col·legis que realitzen la sessió de Pilota a l'escola són, com hem dit abans, bàsics i fonamentals.

És necessari conéixer l'origen de la pilota valenciana, les modalitats més mediàtiques que es juguen a escala professional, les modalitats més practicades en la població on es realitza l'activitat i, per extensió, en la població on es realitza l'activitat. S'ha de realitzar l'entrevista coneguda amb el nom de "l'Alumne Periodista" (explicada més endavant) i, per últim, tindre confeccionades i saber com utilitzar les proteccions adients per a cada modalitat per tal d'evitar tot tipus de lesió a la mà de l'alumnat.

La sessió estarà realitzada per un professional, bé de la modalitat d'escala i corda o de raspall junt a un tècnic federatiu. En funció de la comarca on es trobe el col·legi i segons quina siga la modalitat que més es coneix en eixa zona acudiran uns o altres jugadors.

De vegades, pot donar-se el cas que vagen a l'escola dos jugadors professionals, però perquè un dels dos tindrà titulació corresponent per a ser tècnic (bé ser mestre d'educació física, posseir la llicenciatura de CAFE, ser tècnic TAFAD, o bé, tindre la titulació d'entrenador nacional de pilota valenciana).

El tècnic i el jugador disposaran d'un USB amb tots aquests continguts per tal de repassar aquells aspectes que no hagen quedat clars, així com comprovar el nivell d'assoliment d'objectius de l'alumnat. També durant amb ells un expositor amb tot tipus de proteccions i pilotes que en l'actualitat utilitzen els jugadors.

ESTRUCTURA DE LA SESSIÓ AL CENTRE EDUCATIU:

La sessió que portaran a terme el tècnic i el professional dins de cada centre tindrà una durada de 2 hores en total, repartides en dues parts:

1a) part TEÒRICA (30'/40'): es requereix una sala o aula amb ordinador, accés a internet, projector i pissarra; on l'alumnat puga estar correctament asseguts i organitzats. Es realitzarà la ponència per part del tècnic i, després, es durà a terme l'ENTREVISTA al jugador professional. El jugador respondrà a les preguntes mentre el tècnic va enriquint la conversa amb imatges, vídeos de partides, diferent material audiovisual i l'expositor de material específic (pilotes, proteccions, guants...). Aquesta és la part de l'ALUMNE PERIODISTA*.

* L'alumne periodista: Es durà a terme en la part teòrica. Abans del dia de la sessió el docent s'adreçarà al web www.pilotaescola.gva.es i es consultarà la informació amb el currículum del pilotaire que visitarà el centre. Caldrà que repartir una còpia per a l'alumnat per a què puguen elaborar l'entrevista que li faran al professional.

A l'entrevista, hi hauran preguntes relacionades amb: història, modalitats, jugadors, posicions de joc, tipus de colps, materials de joc i instal·lacions, proteccions, categories masculines i femenines, transmissió de valors...

2a) part PRÀCTICA (80'/90'): es posarà en pràctica tot el treball realitzat durant la unitat didàctica de pilota i els alumnes demostraran tot el que han aprés sobre aquest esport. El jugador i el tècnic duran a terme una sessió específica de pilota amb diferents jocs, activitats i competicions. Els centres que ja fa anys que treballen la pilota valenciana, poden escollir si volen fer la sessió per a treballar altres modalitats com: frontó, llargues o galotxa, per exemple. En el dossier trobareu sessions adaptades per a l'alumnat que s'està iniciant a la pilota.

Generalment, la modalitat que es practicarà, per la seua facilitat d'aprenentatge i la fàcil adaptació de l'alumne en la seua iniciació, serà el raspall. S'utilitzaran les instal·lacions específiques, o bé, s'adaptaran els espais que dispose el centre escolar, delimitant el terreny de joc per tal que siga el més paregut possible a la pista natural. També s'adaptaran les mesures de la pista segons el nivell de l'alumnat per tal d'aconseguir el principal objectiu, que l'alumne gaudisca amb la pràctica de la pilota valenciana.

Serveixen la totalitat dels espais dels quals dispose el centre, tractant d'utilitzar la major part d'ells per a donar major qualitat a la sessió. Podrem utilitzar pistes poliesportives, espais polivalents, però si el centre disposa d'instal·lacions específiques de pilota valenciana, serà obligatori disposar d'elles per a la part pràctica. També es pot dur a terme aquesta part en espais alternatius:

*carrer del poble
*poliesportiu
*trinquet
*carrer artificial
*frontó
*pavelló

LA SESSIÓ ALTERNATIVA:

En cas que les inclemències del temps no permeten desenvolupar la sessió amb normalitat, caldrà contactar amb el tècnic o el jugador que realitzaran la sessió per ajornar-la. Si els ponents ja estan de camí o pròxims al centre educatiu, es durà a terme una sessió alternativa.

Aquesta sessió inclourà la part teòrica reforçada amb la presentació de diapositives detalladament explicades pel tècnic i pel jugador. La part pràctica s'adaptarà a les condicions de l'espai (aulari, pati cobert, pavelló, etc.) buscant les variants òptimes als jocs proposats per a aquesta part de la sessió. Amb això, evitarem els possibles perjudicis al centre i a l'organització del programa.

Des de la Coordinació de Pilota, Federació, centres i mestres, es persegueix l'objectiu de facilitar als tècnics i jugadors la tasca per poder traure el màxim rendiment a la sessió, donat que es disposa de 2 hores aproximadament i en alguns casos el nombre d'alumnes és elevat.

Una vegada finalitzada la sessió de Pilota a l'Escola, el centre enviarà un mural o treball de creació lliure, sobre la sessió o sobre qualsevol cosa relacionada amb Pilota, a la FEDERACIÓ DE PILOTA VALENCIANA (C/ Marqués de San Joan, 32, 46015 VALÈNCIA)

Cada treball serà valorat al final de curs per un jurat mixt format per membres de la Federació i de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport. S'atorgaran uns diplomes i uns premis de material de pilota valenciana per als tres millors treballs valorats pel jurat de la secció de PILOTA a L'ESCOLA. Tots els treballs s'exposaran durant l'última trobada que es realitza després de les sessions als centres educatius i eixe mateix dia es lliuraran els diplomes i premis.

7. TROBADES DE CLOENDA

UNEIX-TE A LES JORNADES DE CLOENDA DE PILOTA A L'ESCOLA

QUIN ÉS L'OBJECTIU?L'objectiu de les jornades és crear un marc de convivència entre l'alumnat de diferents centres, alhora que gaudeix d'un entorn ambientat amb la pilota valenciana.

QUÈ ÉS?

Principalment, l'alumnat jugarà una sèrie d'encontres amistosos entre els equips dels diferents centres amb un format de Trobada. A més de les partides programades, disposaran d'una àmplia oferta d'activitats: jocs alternatius, inflables, tallers d'artesania on l'alumnat podrà fabricar la seua pròpia pilota o guant, etc. També tindran l'oportunitat de conéixer altres jugadors professionals que han participat en el programa, demanar-los el seu autògraf i, inclús, gaudir d'una exhibició entre aquests. Al final del matí es lliuraran els lots de material als dos col·legis que hagen elaborat els millors treballs (valorats en 150 € cadascun).

ON? S'organitzaran tantes jornades com siguen necessàries per a donar la possibilitat a tots els centres de participar-hi, fent el mínim desplaçament possible. Per exemple, en l'edició 17/18 les seus van ser: Benicarló, Castelló, Massalfassar, Piles, Canals, Benidorm, Santa Pola. Sempre s'intenta que la seu tinga un poliesportiu amb instal·lacions específiques de pilota per a què l'alumnat que no les coneix, tinga l'oportunitat de fer-ho.

QUAN?

Les trobades es programaran per celebrar-se en el mes de maig, durant tot el matí, en horari lectiu.

RECONEIXEMENT D'HORES DE DOCÈNCIA

A més del reconeixement de 10 hores per l'assistència a la sessió dirigida a docents i la participació en el programa Pilota a l'Escola, participar en la jornada de cloenda tindrà un reconeixement del Servei de Formació de la CEICE de 5 hores més.

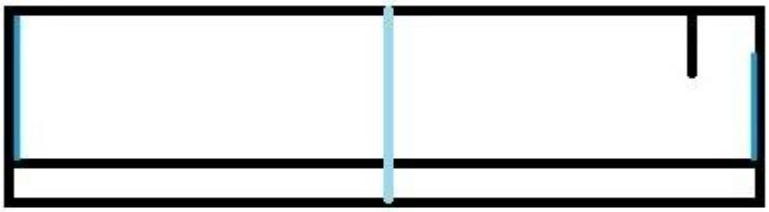
8. RECULL DE JOCS D'INICIACIÓ DE PILOTA VALENCIANA

INICIACIÓ EN GENERAL

BUIDAR EL CAMP: la classe estarà dividida en 2 grups i el terreny de joc en 2 parts. Cada jugador tindrà una pilota (o més) per començar. Aquestes pilotes han de ser blanetes, de goma escuma. A la veu del mestre, els jugadors començaran a llançar les pilotes al camp contrari sense poder passar la línia del mig del camp. Els xiquets no poden agafar més d'una pilota a la vegada. Als 3' s'acaba el joc, i els xiquets ja no poden llançar més pilotes. L'equip que tinga menys pilotes al seu camp serà el que guanye.

Variants:

Agafant la pilota i colpejant-la després o colpejant la pilota com vinga.

BEISBOL – PILOTA: Dos grups de 6 alumnes, uns colpegen i els altres llancen. La dinàmica és la mateixa que en l'esport conegut com a beisbol, però amb xicotetes diferències.

Es distribuiran 5-6 bases al voltant del recinte. Un col·locador o "pitxer" i els altres repartits per tot el camp, esperaran que el jugador que batejarà, colpege la pilota per agafar-la. Si un d'aquests agafara la pilota al vol, s'efectua un canvi de rol entre els equips, si no, s'ha de fer arribar on està el col·locador ràpidament. Mentre la pilota no la tinga aquest, el batejador i els que han batejat abans que estan per les bases han de passar per cadascuna d'aquestes, per intentar arribar al punt d'inici i sumar un quinze. Cada batejador tindrà tres intents.

Variants:

Variar la distancia entre bases, tipus de colp-bateig...

CISTELLA MÒBIL: 4 alumnes porten una cistella (poal, caixa...) i van corrent per tot el camp mentre que la resta d'alumnes, amb una pilota de paper, llancen intentant encistellar dins. Les pilotes que no encerten se segueixen jugant.

Variant:

En lloc de llançar, colpejar.

FURTA PILOTES: Dos grups de 6 alumnes, un amb una pilota per cada alumne i l'altre sense. Els primers corren per tot el camp colpejant la pilota entre les mans, contra terra, per l'aire... intentant que cap alumne sense pilota li la furte. El que es queda sense pilota, l'ha de furtar a un altre.

Variant:

No es pot agafar en cap moment, sols colpejar.

FER DIANA: Dos alumnes tindran una pilota cadascun i la llançaran contra els companys que corren pel recinte, intentant fer diana en aquests. Al que els toca la pilota passaran bàndol dels llançadors. Els llançadors poden passar-se la pilota entre ells però mai córrer amb ella. Han d'intentar convertir a tots en llançadors.

Variant:

En lloc de llançar, colpejar.

* Si no hi haguera continuïtat, es permetrà botar la pilota abans de colpejar.

PLUJA DE PILOTES: Grups de 10 alumnes i cadascun amb una pilota. Al senyal, es llancen totes les pilotes el més alt possible i cal agafar-les. Qui més n'haja agafat, guanya.

Variant:

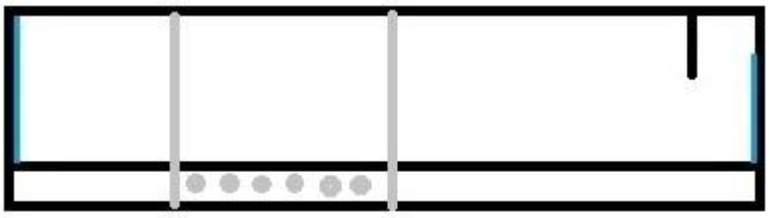
- En lloc de llançar, colpejar.
- Guanya qui colpege la pilota més lluny possible.

"A PILLAR": Es treballa en gran grup, amb una pilota tova. Qui agafa la pilota no pot moure's i ha de llançar a pegar a altres companys que es mouen per tot l'espai. Cada vegada que algú és colpejat, ha de seure a terra fins que algun company el bote per sobre.

*Afegir pilotes si està parat el grup.

EL FUGITIU: Una persona és el fugitiu i ha d'anar corrent i evitar que li peguen amb la pilota. La resta no es pot moure amb la pilota, però sí sense ella. Es passen la pilota per llançar i caçar al fugitiu.

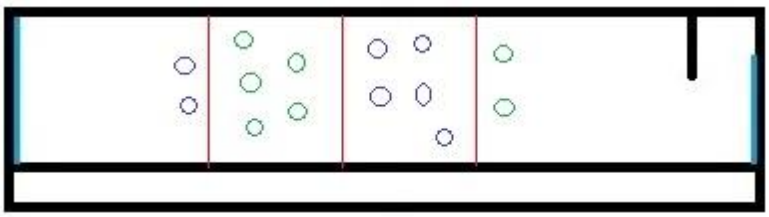
DIANA AL TRINQUET: La meitat de les persones es pugen a l'escala, i l'altra meitat en el 8. Els que estan en el 8 han d'arribar fins al 4 sense ser colpejats. I els que estan en l'escala tenen pilotes blanes i han de llançar-les als que passen corrent i donar-los en el cos fent diana en ells, per a "eliminar-los". Quan estan tots eliminats, es canvien els equips i realitzen l'acció contrària. L'equip que necessite menys vegades per a eliminar a tots els membres de l'equip contrari, guanya.

EL CEMENTERI O BALÓ-TIR: Es divideix l'espai en dos camps delimitats per línies de fons i laterals, a més, separats per una línia. Els participants es divideixen en dos equips i cadascun es col·loca en el seu camp prèviament sortejat.

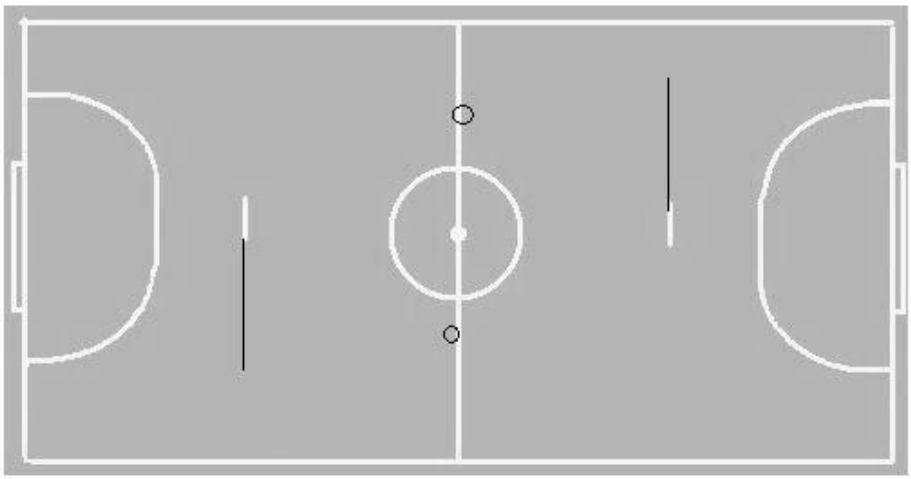
El joc consisteix a llançar una pilota de grandària mitjana, des de dins del propi camp, és a dir, sense xafar les línies, contra l'equip adversari, tractant de colpejar en el cos d'un jugador. Tots els jugadors es mouen constantment dins del seu camp i es van passant la pilota fins que un decideix llançar-la a un contrari. Aquest últim, per evitar ser eliminat pel toc de la pilota també estarà en continu moviment, sense eixir del seu camp.

En cas de ser «mort», el jugador passarà al camp contrari i quedarà darrere de la línia de fons, però continuarà jugant, esperant que els seus companys li passen la pilota. Si l'agafa, pot llançar contra l'altre equip. En cas de toca un contrari, retornarà al seu camp d'origen.

INICIACIÓ AL RASPALL

MOCADOR – RASPALL: Depenent del nombre d'alumnes es poden fer diversos grups. Cada alumne del grup tindrà assignat un número. Es posaran tots darrere d'una línia i, quan el mestre diga en veu alta un dels números, els alumnes que el tinguen assignat, eixiran corrent per a raspar la pilota parada a terra que té cada grup. La primera pilota que sobrepasse la línia de fons, serà qui guanye el punt.

FUTBOL-PILOTA: Dos equips de 4-6 alumnes, una pilota de paper de diari. Cada equip pot fer tots els tocs que desitgen, però cada jugador sols pot repetir un màxim de dos tocs consecutius. La pilota sols pot ser tocada amb les mans. No es pot llançar, sols colpejar.

Variants:

Variar el nombre de tocs per equip i jugador.

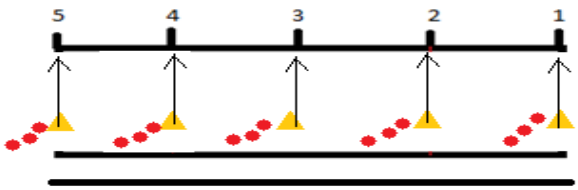
INICIACIÓ PER AL FRONTÓ

REI DE LA PISTA: En una part del trinquet juguen tots colpejant la pilota contra la paret delimitada lateralment. Cada vegada colpejarà un jugador, seguint un ordre. Han d'intentar deixar-la bona al següent company, sempre colpejant al primer bot.

Variants:

- Si no tenen el nivell o habilitat necessària es podrà jugar agafant la pilota amb les mans després de botar i a continuació colpejar de cara a la paret.
- Permetre més d'un bot.
- Jugar sense buscar la continuïtat, és a dir, que el següent tinga complicat tornar a colpejar la pilota. En tornar a començar, s'invertiran els llocs, traurà el primer que ha sigut eliminat.
- Jugar en parelles agafades de la mà i, al colpejar, canviar a l'altre costat (per tant, de la mà).

COLPEJAR AMB PUNTERIA: Disposarem grups de 4 jugadores. Cada grup se situa a l'altura d'un número del trinquet, just a la careta. Posicionem un con a un metre de separació de la careta i des d'aquest punt el primer de cada grup ha de copejar amb l'objectiu que la pilota impacte damunt la marca que tindrem a la muralla.
Cada alumne que impacte sobre la marca deixa pas al següent del seu grup, en cas de no impactar, ha de repetir-ho fins a aconseguir-ho i, així, deixar pas al següent. Guanya el grup que primer finalitza la cua.

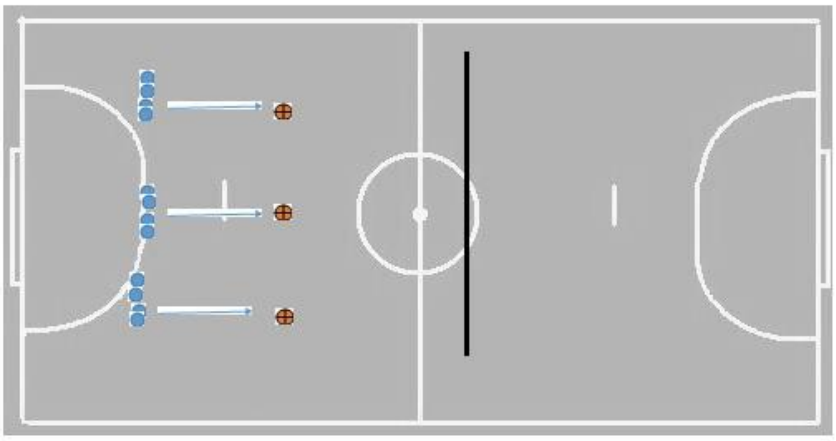
INICIACIÓ PER DALT CORDA

Les indiaques són un bon recurs per a la iniciació a escala i corda i aprendre a colpejar de volea. Un exercici bàsic en parelles, seria intentar passar-se la indiaca colpejant-la alternativament, evitant que caiga a terra, per aconseguir el màxim nombre de colps seguits.

INDIACA-VOLEI: Fidels a la dinàmica del voleibol, però es juga amb indiaques. Cal passar el mòbil per sobre una xarxa, a una altura lleugerament més alta que el cap dels participants. Es pot jugar individualment o per equips.

MOCADOR – PILOTAMOLA: Depenent del nombre d'alumnes es poden fer diversos grups. Cada alumna del grup tindrà assignat un número. Es posaran tots darrere d'una línia i, quan el mestre diga en veu alta un dels números, les alumnes que el tinguen assignat, eixiran corrent per agafar la pilota que té cada grup a terra. La jugadora botarà la pilota i la colpejarà per passar-la per sobre la corda. La primera pilota que passe per dalt de la corda, guanyarà un punt.

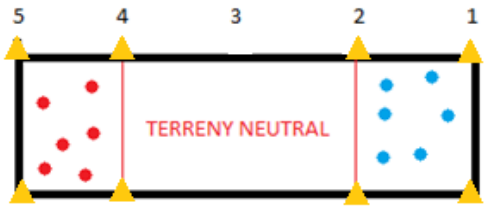
- Podem variar altura i distància de la corda a conveniència.
- Situarem un company del grup a l'altre costat de la corda i aquest haurà de colpejar la pilota i tornar-la per dalt de la corda per aconseguir sumar el punt.

JOC DELS 3 COLPS: Dos grups de 5-7 alumnes en un espai de 5 x 12 m. Un grup se situa entre el con 1 i el 2 i l'altre grup entre el 4 i 5, enfrontats. Es juga amb una sola pilota. S'ha de colpejar-la i que arribe a l'altre camp, si la pilota es queda entre el 2 i el 4 (terreny neutral), l'últim equip en colpejar perdrà el quinze i la pilota serà per a l'altre equip.

Variants:

- Introduir pilotes per augmentar el ritme.
- No es pot parar la pilota, s'ha de colpejar directament quan ve de l'altre camp.

NOTA: jugant amb una pilota, si aquesta es queda en terreny neutral, passarà a ser la nova línia sobre la qual els dos equips disputaran el quinze. El primer equip que siga capaç d'aconseguir que la pilota es quede a l'altre camp, serà el vencedor. Es deu jugar a l'aire o al primer bot, o empomar i colpejar a l'aire o al primer bot.

LA CORDA: Amb una pilota de paper de diari, anem colpejant però hi ha que passa-la a l'altre camp. Primer empomarem la pilota per colpejar-la amb major facilitat. Podem fer joc directe si l'activitat ho permet.

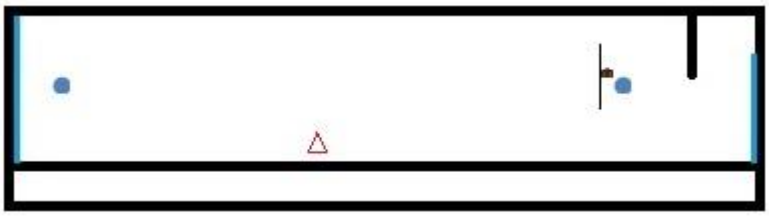
- Variant: Primer amb la corda a terra, a poc a poc anem pujant la corda
- Agafarem pilotes d'altres materials segons necessitats

INICIACIÓ PER A LA MODALITAT A RATLLES

LES BANQUES I ELS RESTOS: Situarem una “banca” (jugador/a que posa la pilota en joc des del fons de la pista) amb una pilota. La banca ha de colpejar el més lluny que siga capaç i el “rest” (jugador/a que ha de colpejar la pilota que ve jugada per la banca) ha de colpejar i tractar de tornar la pilota fins on diguem nosaltres. Aleshores posarem una “ratlla” (marca o senyal en un lateral de la pista) i el jugador que resta haurà d’ultrapassar aquesta ratlla. Si és capaç d’ultrapassar-la, guanyarà el quinze el rest, i si no, guanyarà la banca.

Variant:

Modificarem la ratlla on considerem, limitarem el traure de la banca o se sol·licitarà un tipus de colp.

9. SESSIÓ ALTERNATIVA PILOTA A L’ESCOLA

ESTRUCTURA:

- Entrevista 45’
- USB-CD 20-30’ **La duració és aproximada*
- Jocs alternatius 40’

*En cas que la situació meteorològica no permeta dur a terme la sessió amb normalitat, requerirem un espai cobert i lliure d’obstacles per tal de poder adaptar alguns jocs de la sessió pràctica. En cas de no disposar-ne de cap, necessitarem una aula o saló d’usos múltiples per tal de dur a terme els jocs alternatius.

ALGUNS JOCS ALTERNATIUS QUE ES PODEN DESENVOLUPAR EN L’AULA:

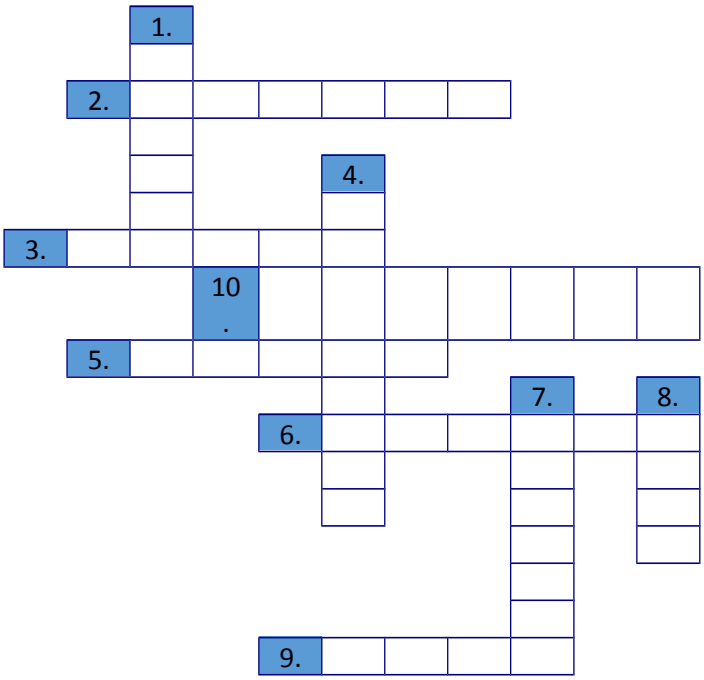
SOPA DE LLETRES

Troba els noms dels següents 12 pilotaris a la graella:

ÁLVARO, FAGECA, SORO, DANI, FÈLIX, PEREROC, RICARD, WALDO, COETER II, MOLTÓ, ALBERTO i MONCHO.

P	I	L	O	T	D	C	O	E	T	E	R	I	I
A	F	E	L	I	X	A	L	O	I	I	T	E	E
F	E	W	E	E	E	W	O	I	W	A	L	D	O
G	D	L	O	S	F	R	E	N	A	H	A	P	E
Y	P	R	H	R	C	A	L	B	E	R	T	O	F
I	A	I	C	T	B	T	A	T	S	I	Z	E	A
G	G	C	D	E	I	X	Z	C	Q	U	B	H	G
O	R	A	U	I	O	K	R	V	Z	O	S	G	E
L	F	R	Y	P	P	E	R	E	R	O	C	O	C
V	T	D	V	A	P	I	E	N	X	G	C	J	A
A	A	L	V	A	R	O	X	M	B	S	M	U	J
D	N	O	F	D	A	P	T	I	S	H	O	Z	U
A	A	C	E	R	A	O	S	O	R	O	L	S	T
N	C	V	I	T	E	B	R	D	Y	I	T	B	R
I	O	E	M	O	N	C	H	O	T	P	O	J	A

MOTS ENCREUATS

1. El seu nom esportiu prové del seu poble situat a Alacant, i va guanyar el circuit professional el 2014.
2. Jugador esquerrà amb més títols individuals d'escala i corda (11).
3. Jugador amb més títols individuals de raspall.
4. Únic mitger que ha guanyat l'individual de raspall i per 2 vegades.
5. Guanyador de l'últim individual de raspall (2015).
6. Jugador de raspall campió individual sub-23 (2007), promotor d'una web de pilota valenciana.
7. Mitger de raspall que ha jugat més finals per equips (8 + 1 lesionat).
8. Jugador d'escala i corda que destaca per ser molt tècnic i intel·ligent, i va guanyar les últimes dues Copes Diputació (2014-2015).
9. El seu nom és Quico i ha guanyat els últims 4 individuals d'escala i corda (2012-2015).
10. Millor jugador de tots els temps i convertit en mite.

DIBUIXOS EN EQUIP

MATERIAL: Un llapis i un full de paper per equip.

DESENVOLUPAMENT: Es formen equips segons el nombre de participants i el material que es dispose (es recomana no més de 6 alumnes per equip). Aquests formen una filera un equip, com una cua. El primer de cada filera disposa d'un llapis i just enfront, a uns 5-7 m, es posen tants fulls com fileres hi haja.

El joc comença quan el mestre anomena un objecte o paraula relacionada amb la pilota valenciana (que siga fàcil de plasmar sobre paper per a alumnes de 4t de primària). Aleshores, el primer de cada filera ha d'anar a dibuixar sobre el tema que ha anomenat el mestre. Passats 10 segons el mestre diu "canvi" i els que estaven dibuixant corren a donar el llapis al següent de la filera que, ràpidament, correran a seguir amb el dibuix començat. Així, successivament, fins a acabar el dibuix.

El joc finalitza quan el mestre o estima oportú i es valoren els dibuixos per veure quin és el que més s'aproxima al que s'havia proposat.

COL·LECCIONANT NOMS

MATERIAL: Papers de dimensions reduïdes amb els noms de jugadors professionals retirats o en actiu, tant d'escala i corda com raspall. Cada alumne amb un full de paper i un llapis.

DESENVOLUPAMENT: Els alumnes es col·loquen en un cercle amb el full i el llapis. Cada alumne amb un paperet apegat a l'esquena amb el nom d'un dels professionals. Al senyal del mestre, els alumnes han de buscar el major nombre de noms i ho van anotant al seu full. Es dóna un temps determinat pel mestre i guanya l'alumne que més jugadors professionals tinga anotats.

VARIANT: Els paperets tenen escrits les parts d'un trinquet de pilota valenciana: Tamborí, dau, escala, careta, rebots, muralla, galeria, palquet, etc.

ELS TRANSPORTISTES

MATERIAL: Una pilota de paper de diari o de pilota valenciana per parella.

DESENVOLUPAMENT: Cada parella, d'alçada similar, disposa d'una pilota que ha de transportar des del punt A, al punt B. No es pot tocar la pilota amb les mans, només per a preparar-se abans del senyal d'eixida.

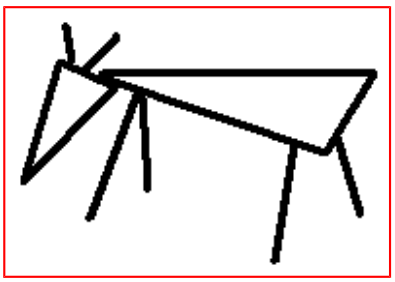
Guanya la parella que abans finalitze el recorregut sense que caiga la pilota i sense tocar-la amb les mans.

EL BURRET

DESENVOLUPAMENT: El burret és un joc de paraules per a dues persones o més. L'objectiu és tractar d'endevinar el mot de pilota que pensa un dels participants. Com a pista es tracen tants guions baixos (_) com de lletres conté la paraula. Per torns, es van dient lletres. Si són al mot secret, s'escriuen sobre el guió baix al lloc on correspon, si no hi són, s'afegeix un traç al dibuix del burret (total hi ha 12 línies). Finalitza el joc quan el dibuix del burret es completa o quan l'alumnat endevinen la paraula.

Sempre han de ser paraules relacionades amb la pilota valenciana: parts d'un trinquet, noms de jugadors professionals, modalitats de pilota valenciana...

ESBRINA LA MENTIDA!!!

DESENVOLUPAMENT: S'enfronten dos equips, un capitanejat pel tècnic i l'altre pel jugador. Es donen 5-7' per a què cada grup, amb l'ajuda del tècnic/professional,

prepare una historieta sobre la pilota valenciana. Aquestes hauran d'incloure una mentida (alguna informació que no tinga res a veure amb la pilota valenciana). Es tracta d'encertar quina és la mentida i quina seria la correcció que es pot fer. Guanya l'equip que encerta més ràpidament la mentida i aconsegueix que la seua historieta no siga descoberta.

10. CURRÍCULUM EDUCATIU

Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana (DOCV núm. 7311 de 07/07/2014).

competència de la Comunitat Valenciana per a firmar convenis amb les distintes comunitats espanyoles, el paper que exercix a Espanya i a Europa per a participar en l'acció exterior de l'Estat i en l'àmbit de les seues competències, ha de fer veure a l'alumnat la rellevància de la nostra comunitat en el marc de la societat espanyola i de l'europea.

El coneixement de les peculiaritats de l'Estatut d'Autonomia i de les institucions més rellevants de la Generalitat ha de preparar l'alumnat per a actuar, en un futur pròxim, com a ciutadans participatius i implicats en la cohesió, la defensa i el desenrotllament de la societat democràtica.

En este bloc 3 i paral·lelament a l'estudi del que suposa l'Estatut d'Autonomia a la Comunitat Valenciana de hui en dia, ens acostarem també als costums i a les tradicions pròpies del poble valencià. Comptant amb les festes i tradicions populars, enteses com aquells esdeveniments col·lectius que tenen lloc en l'espai públic, en els quals cada u és participant actiu i que estan formades majoritàriament per activitats rituals que compten amb la participació de persones de diferents generacions. Hem de mencionar de manera especial la gastronomia i el foc com a manifestacions més esteses pels nostres pobles.

Les tradicions i costums estructuren i organitzen la vida dels pobles i marquen la seua identitat. Per la seua importància i el seu testimoni dels temps passats hem de donar-les a conéixer i recuperar-les si és el cas. Moltes tenen caràcter ritual i un fonament religiós (Nadal, salpassa, etc.); moltes vegades tenen un origen ancestral, de l'edat mitjana (els pelegrins) o inclús de l'edat antiga (els mayos). Parlant de festes, hem d'agrupar-les segons la seua tipologia: patronals, tradicionals, etc. Inclús, es pot parlar de festes profanes i de festes amb contingut religiós.

També les fires i mercats destaquen per la seua importància per al nostre estudi de la cultura tradicional, però també per la seua significació comercial actual. Les fires, conegudes també com a dies de plaça, són reconegudes tradicionalment com a espais d'intercanvi comercial, social i cultural, perquè són espais propicis per a afirmar les relacions socioculturals que impliquen establir i ampliar aliances, teixit i xarxes socials. Els mercats, situats en un lloc destacat de la localitat per a facilitar l'accés de la gent, continuen encara donant servici en moltes localitats de la Comunitat.

La medicina natural també està molt arrelada en el poble i els remeis naturals en formen part. Utilitzen elements de la naturalesa: sal, sucre, mel, herbes com el romer, timó, ortigues, camamilla, etc.

Quan ens acostem als jocs i als esports autòctons, nos en adonarem que el joc forma part de la nostra vida. Els jocs infantils procedixen d'antic, potser molts de l'edat mitjana i propicien el moment de relax: sambori, trompa, canut, xurro, tir i arrossegament, jocs de cartes com el guinyot i el truc. Destaquem, especialment, el joc de pilota, jugant en el trinquet o en el carrer, escala i corda, raspall, etc. En este apartat hauran de dissenyar-se activitats d'aprenentatge que permeten a l'alumnat treballar la competència social i cívica amb la intenció de comprendre i respectar les relacions en una societat. Es fomentarà la prevenció i la resolució pacífica de conflictes en la vida personal, familiar, social o esportiva, per mitjà de la promoció de la convivència, la tolerància i la prudència.

També és el moment que en este bloc 3 l'alumnat s'acoste a la gastronomia popular. Basada en l'aprofitament de les matèries primeres més pròximes acompanyades d'elements silvestres comestibles. Arròs en totes les seues varietats, verdures, carns i peix de proximitat, també olles i gaspatxos. Amb embotits típics, vins, licors i altres productes elaborats o transformats: orxata, torrons, coques, etc. La cuina valenciana és una cuina mediterrània molt rica i variada pels seus ingredients i formes de preparació. Encara que la paella pot ser el plat més conegut, tenim altres. Respecte als dolços, molts tenen el seu origen en la cultura musulmana: arnadí, mantecados, etc.

Finalment, és evident que la música és una manifestació destacada de la cultura valenciana. La música i les bandes són un focus de cultura molt important dels nostres pobles. A més, hi ha peces musicals que són bàsiques dins de la nostra cultura popular: cant d'estil, albades, relacionades amb tasques agrícoles i domèstiques, i relacionades amb la religiositat popular, per exemple cançons de Nadal, de Pasqua, gojos, etc. Tot un patrimoni que es transmet de generació en generació. Associada a la lectura i interpretació d'estes peces musicals, s'ha de treballar en este apartat la comprensió lectora i l'expressió oral.

Continguts i criteris d'avaluació de l'Àrea Cultura Valenciana

Curs 5t

Bloc 1: L'ESPAI GEOGRÀFIC VALENCIÀ Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Els límits de la Comunitat Valenciana. Els climes valencians: climes del litoral, climes de l'interior i climes de muntanya. Les característiques del clima de les terres valencianes. Factors condicionants: la proximitat al mar, l'altitud i la continentalitat.	BL1.1 Descriure la distribució dels climes a Espanya i Europa tenint en compte els factors climàtics que l'expliquen per mitjà de mapes i climogrames i les seues repercussions sobre les activitats agrícoles i turístiques.	CMCT CSC CAA
Les unitats del relleu i les comunicacions.	BL1.2 Descriure, anomenar i situar en un mapa les principals unitats de relleu de la Comunitat Valenciana i relacionar-les amb la distribució de la població i les activitats econòmiques a través de mapes i imatges aèries.	CMCT CSC CAA
Factors que influïxen en el règim dels rius valencians. Importància de l'aigua.	BL1.3 Situar en un mapa i descriure les característiques dels rius i altres masses d'aigua de la Comunitat Valenciana relacionant-les amb les característiques climàtiques, el relleu i el seu aprofitament per les activitats humanes.	CMCT CSC CAA
La vegetació a la Comunitat Valenciana.	BL1.4 Analitzar alguns paisatges característics de la Comunitat Valenciana des de la perspectiva de la interacció d'elements ambientals i humans i valorar la rellevància ambiental i paisatgística d'alguns d'ells.	CMCT CSC
Els problemes mediambientals. Espais i paratges naturals de la CV. La protecció dels espais naturals.	BL1.5 Examinar alguns problemes ambientals relacionats amb el desenrotllament sostenible, com ara l'esgotament, l'escassetat o el deteriorament per contaminació dels recursos, especialment de l'aigua com a resultat de les activitats humanes.	CMCT CSC
Població de la Comunitat Valenciana: distribució i evolució. La piràmide de població valenciana.	BL1.6 Distingir i analitzar els principals aspectes de la població valenciana, així com la seua evolució, destacant fets com l'augment de l'esperança de vida, l'envelliment i la reducció de la natalitat a partir de dades procedents de diverses fonts demogràfiques representades per mitjà de taules senzilles, gràfics i mapes corresponents a l'àmbit local, comarcal i regional, utilitzant algunes ferramentes informàtiques.	CSC CCLI CAA CD

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Interés i satisfacció per l'atenció del cos per a la millora de l'autoestima. Hàbits saludables d'higiene corporal, posturals i alimentaris en la classe d'Educació Física Jocs, exercicis i activitats per a la millora de la resistència cardiorespiratòria o aeròbica, la flexibilitat, la força muscular i la resistència muscular, esta última a partir d'exercicis amb baixa sobrecàrrega i velocitat d'execució adequada. Presa de pulsacions. Ritme adequat de cursa. Normes de prevenció i de recuperació en la classe d'Educació Física. Respecte de les mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents en l'ús correcte de materials: estat, utilització correcta i organització adequada segons les activitats proposades.	BL 4. 1 Utilitzar amb autonomia en la classe d'Educació Física, hàbits saludables d'higiene, posturals i d'alimentació. BL 4.2 Augmentar el nivell de resistència cardiorespiratòria o aeròbica, flexibilitat, força i resistència muscular, establit a partir d'una valoració inicial, per a preservar i millorar la seua salut i condició física. BL 4.3 Realitzar les activitats en la classe d'Educació Física, seguint les normes de prevenció com la realització del calfament i de recuperació com la tornada a la calma, respectant les mesures de seguretat en l'ús de materials..	CMCT SIEE CMCT SIEE CMCT SIEE

Bloc 5: JOCS I ACTIVITATS ESPORTIVES Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Reconeixement, nomenament i classificació de jocs segons criteris d'iniciació esportiva (preesportius), no habituals (alternatius), manipulatius (malabars), de modificació de variables (modificats), d'incorporació de materials complementaris (amb implement), accessibilitat (inclusius o adaptats), d'innovació pedagògica (JIP), del poble (populars), de la tradició (tradicionals), de diferents cultures (multiculturals), de cooperació (cooperatius) i rítmics (de ritme). Participació en jocs d'iniciació esportiva o preesportius (p. ex., softbol, baló presoner, les deu passes, a primera base, els 4 cantons o floorball), alternatius (p. ex., balonkorf o korfball, dodgeball, kinball, lacrosse, ultimate o xecball), de malabars (plats xinesos, diàbolo o pilotes de malabars), modificats, amb implement, inclusius, d'innovació, populars, tradicionals, multiculturals, cooperatius i de ritme, amb especial referència a la modalitat autòctona de pilota valenciana. Utilització d'estratègies de cooperació i oposició en la pràctica de jocs preesportius, alternatius, de malabars, modificats, amb implement, inclusius, d'innovació, populars, tradicionals, multiculturals, cooperatius i de ritme de caràcter col·lectiu. Planificació i organització de projectes individuals o col·lectius. Cooperació i socialització per a la creació de treballs expressius. Organització i gestió d'un projecte. Selecció de la informació tècnica i els materials. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació. Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions. Compliment amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Participació en l'organització de jocs, activitats d'expressió i en el medi natural. Ajuda, confluència, treball amb tots, acceptació a tots. Control de l'expressió de sentiments i emocions en conflictes.	BL 5.1. Reconéixer, anomenar i classificar els jocs preesportius, alternatius i de malabars, analitzant característiques diferencials, segons criteris d'iniciació esportiva, habitualitat i manipulació, expressant les seues idees i opinions sobre els mateixos de forma reflexiva i dialogada. BL 5.2. Participar en jocs preesportius, alternatius i de malabars, utilitzant estratègies de cooperació-oposició en aquells que siguen col·lectius, i respectant les regles amb supervisió. BL 5.3. Participar en equips de treball realitzant la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes comunes, acceptant normes i regles així com el seu rol, ajudant els altres membres del grup i expressant les seues emocions davant dels conflictes de forma respectuosa utilitzant el diàleg igualitari. BL 5.4. Planificar la realització d'un producte o una tasca proposant un pla ordenat d'accions, seleccionar els materials i avaluar el procés i la qualitat del resultat amb ajuda de guies per a l'observació.	CSC CEC CSC CAA CSC CAA SIEE CAA SIE

Curs 5t

Bloc 1: CONEIXEMENT CORPORAL I AUTONOMIA Curs 5t		
Realització correcta i segura dels exercicis i de la practica d'activitat física. Primers auxilis bàsics. Protecció davant d'emergències i catàstrofes. Respecte de les mesures bàsiques de seguretat i prevenció d'accidents en l'ús correcte de materials i espais en la classe d'Educació Física: estat, utilització correcta i organització adequada segons les activitats proposades.		

Bloc 5: JOCS I ACTIVITATS ESPORTIVES Curs 5t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Reconeixement, nomenament i classificació de jocs i activitats esportives, estes últimes segons la forma d'utilitzar l'espai i el tipus de participació dels jugadors (psicomotrius o individuals, d'oposició, de cooperació i de cooperació-oposició o col·lectius), així com la varietat de contextos lúdica i l'anàlisi de l'estructura (blanc diana, de camp i bat, de pista dividida, mur o paret i invasió). Participació en activitats esportives d'oposició (p. ex., esports de lluita, tenis, bàdminton i escacs individuals), de cooperació (p. ex., patinatge per parelles, relleus d'atletisme) i de cooperació-oposició o col·lectives (p. ex., voleibol, tenis dobles, frontó per parelles, bàsquet, futbol, handbol o colpbol), amb especial referència a la modalitat autòctona de pilota valenciana. Adequació de la posició pròpia, les direccions i trajectòries dels companys i companyes, dels adversaris i, si és el cas, del mòbil, en activitats esportives. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Cooperació i socialització per a la creació de treballs expressius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies. Millora del producte i del procés després de l'avaluació. Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions. Compliment amb la seua part del treball en tasques que impliquen diversos companys. Participació en l'organització de jocs, activitats d'expressió, esportives i en el medi natural. Col·laboració i compartició de plans, informació i recursos. Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres.	BL 5.1. Reconéixer, anomenar i classificar els jocs i les activitats esportives, analitzant característiques diferencials, segons criteris d'espai, participació, contextos lúdics i estructura, expressant les seues idees i opinions sobre els mateixos de forma reflexiva, crítica i dialogada. BL 5.2. Resoldre problemes tàctics elementals, propis del joc i d'activitats físiques i esportives, amb oposició o sense, aplicant principis i regles per a resoldre les situacions motrius. BL 5.3. Demostrar un comportament personal i social responsable actuant de manera eficaç en equips de treball i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies. Acceptar normes i regles, reconéixer el seu rol, esforçar-se per aconseguir metes comunes, fer aportacions i respectar les dels altres. BL 5.4. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentres es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.	CSC CEC CSC CAA CSC CAA SIEE CAA SIE

Curs 6t

Bloc 1: CONEIXEMENT CORPORAL I AUTONOMIA Curs 6t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
Projecció del cos en l'espai, millorant el control postural i l'equilibri. Noció del ritme en les activitats físiques: acceleració i desacceleració Orientació: interpretació de posicions i direccions. Espai viscut: projecció de vida emocional i afectiva Organització espaciotemporal en situacions motrius complexes Exploració d'activitats individuals encaminades a determinar el nivell	BL 1.1. Utilitzar el cos per a canviar de posició, sentit i direcció en la realització d'una activitat grupal d'orientació tenint en compte aspectes relacionals i socials amb els companys/es, i ajustant-lo als paràmetres espaciotemporals establits. BL 1.2. Executar correctament un circuit d'obstacles per mitjà de la	CMCT CAA SIEE CMCT

Reconeixement, nomenament i classificació de jocs i activitats esportives, estes últimes segons la forma d'utilitzar l'espai i el tipus de participació dels jugadors (psicomotrius o individuals, d'oposició, de cooperació i de cooperació-oposició o col·lectius), la varietat de contextos lúdics i l'anàlisi de l'estructura (blanc diana, de camp i bat, de pista dividida, mur o paret i invasió) i el major o menor caràcter utilitari (formals, informals i semiformals). Participació en activitats esportives psicomotrius o individuals (p. ex., salt de llargada o llançament de javelina, disc i martell), d'oposició, de cooperació i de cooperació-oposició o col·lectives, amb especial referència a la modalitat autòctona de pilota valenciana. Aplicació adequada de la tècnica i la tàctica en activitats esportives. Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Cooperació i socialització per a la creació de treballs expressius. Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Admissió dels propis errors i aprenentatge d'això. Millora del producte i del procés després de l'avaluació. Desenrotllament de projectes en equip, transformant idees en accions. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos. Trobada del sentit del seu treball en una tasca complexa que n'afecta diversos. Participació en l'organització de jocs, activitats d'expressió, esportives i en el medi natural. Estímul de l'entusiasme per les perspectives i els objectius compartits. Sensibilitat i comprensió dels punts de vista dels altres. Compromís per a demanar el consens i el suport dels altres.	BL 5.1. Reconéixer, anomenar i classificar els jocs i les activitats esportives, analitzant característiques diferencials, segons criteris d'espai, participació, contextos lúdics, estructura i utilitat, expressant les seues idees i opinions sobre els mateixos de forma reflexiva, crítica i dialogada. BL 5.2. Resoldre problemes tècnics i tàctics elementals, propis del joc i d'activitats físiques i esportives, amb oposició o sense, aplicant principis i regles per a resoldre les situacions motrius. BL. 5.3. Demostrar un comportament personal i social responsable actuant de manera eficaç en equips de treball per a aconseguir metes comunes i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies. Acceptar normes i regles, prendre decisions raonades, responsabilitzar-se del seu rol i la seua tasca, fer propostes valuoses, reconéixer el treball alié i animar els altres membres del grup. BL 5.4. Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores realitzades.	CSC CEC CSC CAA CSC CAA SIEE CAA SIE

COMPETÈNCIES del currículum:
CCLI: Competència comunicació lingüística.
CMCT: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.
CD: Competència digital.
CAA: Competència aprendre a aprendre.
CSC: Competències socials i cíviques.
SIEE: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
CEC: Consciència i expressions culturals.

Pel que fa a secundària, el DECRET 51/2018, de 27 d'abril, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat a la Comunitat Valenciana (DOCV 30 d'abril de 2018 núm. 8284)

Bloc 2: Jocs i esports Curs 2n		
Continguts	*Criteris d'avaluació*	*CC*
Disseny, composició i improvisació de coreografies de tendències actuals com parkour, capoeira, activitats circenses, etc. Perfeccionament de les habilitats específiques i l'equilibri en diferents postures i situacions de cooperació, i desenvolupament d'actituds no competitives. Disseny i desenvolupament de seqüències didàctiques (activitats, sessions, tallers...) dirigides a l'alumnat del mateix centre i a altres col·lectius de l'entorn social sobre: Situacions motrius individuals, com per exemple el triatló i les seues diferents modalitats, en un context competitiu que responga als seus interessos físics i esportius. Situacions d'avantatge respecte a l'adversari en les activitats d'oposició. Activitats fisicoesportives en què es produeix col·laboració o col·laboració-oposició i explicació de l'aportació de cada un. Activitats lúdiques i esportives col·lectives, d'oci i de recreació: els esports alternatius (kinbol), els jocs amb material reciclat (construcció de maces, malabars, xanques…), els jocs cooperatius i els jocs de confiança. Activitats de pilota valenciana, com l'elaboració de monogràfics teòrico-pràctics de les distintes modalitats. Activitats de fitness en centres esportius pròxims.	BL.2.1. Improvisar coreografies de tendències actuals perfeccionant les habilitats específiques i l'equilibri en diferents postures i situacions de cooperació, i desenvolupar actituds no competitives. BL.2.2. Dissenyar i desenvolupar seqüències didàctiques (activitats, sessions, tallers...), dirigides a l'alumnat del mateix centre i a altres col·lectius de l'entorn social, de situacions motrius individuals, activitats d'oposició, col·laboració o col·laboració-oposició i activitats lúdiques i esportives d'oci i recreació, així com de pilota valenciana, desenvolupant actituds no competitives. BL.2.3. Organitzar campionats en jornades lúdiques lectives dirigides a l'alumnat del propi centre o de centres pròxims.	CSC CEC CAA CSC CEC CAA SIEE CSC CEC CAA

Bloc 3: Activitats adaptades al medi Curs 2n		
Continguts	*Criteris d'avaluació*	*CC*

11. BIBLIOGRAFIA RELATIVA A L'APRENENTATGE PILOTA VALENCIANA

GENERAL

- Agulló, V., González-Alcaide, G.. i Gómez-Ferri, J. (2016). *La Pilota Valenciana: Pràctica, Ciència i Codi*. Publicacions de la Universitat de València.
- Agulló, V. (2015) *Catàleg Esport Tradicional Valencià i Territori.* Servei de Publicacions de la Universitat de València
- García-Frasquet, G. i Llopis-Bausset, F. (1991) *Vocabulari: El joc de pilota.* Generalitat Valenciana, Conselleria de Cultura, Educació i Ciència,
- Llopis-Bausset, F. (1999). *El joc de pilota valenciana*. Carena editors
- Martos, D. (2011). *Pilota Valenciana: Propostes Didàctiques per ensenyar i aprendre el nostre joc*. Paiporta. Editorial Denes
- Sarasol, D. (2013). *Catàleg Faixa Roja, Faixa Blava.* Publicació del Museu d'Etnologia i Museu del Genovés.
- Revista *Ferida*. https://www.ferida.co/
- Col·lecció *Això és com Tot*

PRIMÀRIA

- Giner, S., Luque, F. i Molines, V. (2009). *El joc de pilota. Col·lecció Tallers de Cultura Popular Valenciana*. Edicions 96
- Giner, S. Luque, F i Molines, V. (s.d) *Quadern d'activitats de Joc de Pilota*. Edicions 96

SECUNDÀRIA

- Conselleria d'Educació i Cultura. La Pilota Valenciana. Unitat Didàctica. Suport a l'ensenyament en valencià. Diversos autors

12. ENLLAÇOS WEB D'INTERÉS

Enllaços recursos didàctics:

Pilota a l'escola: www.pilotaescola.gva.es

Coordinació de Pilota Valenciana: www.ceice.gva.es/web/deporte/recursos-didacticos

Pilota Viu: www.pilotaviu.com/pagina-estatica/recursos-didactics1

Enllaços institucionals:

Pilota a l'escola: www.pilotaescola.gva.es

Coordinació de Pilota Valenciana: www.ceice.gva.es/ca/web/deporte/pilota-valenciana

Federació de Pilota Valenciana: www.fedpival.es

Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport: www.cece.gva.es

Direcció General de l'Esport: esport.gva.es

Enllaços informació Pilota Valenciana:

Fredisport, S.L.: www.pilotavalenciana.com

Escola de Pilota: www.escoladepilota.com

Museu de la Pilota: www.museupilota.com

PilotaViu: www.pilotaviu.com

www.facebook.com/fedpival

@fedpival

@fedpival

Federació de Pilota Valenciana

13. QÜESTIONARI DE SATISFACCIÓ.

Els qüestionaris estaran en format Formulari de Google per agilitzar aquesta tasca. Aquests són els ítems que hi apareixeran:

La FEDERACIÓ DE PILOTA VALENCIANA té implantat un Sistema de Gestió de la Qualitat, la política de la qual té com a objectiu final i prioritari, aconseguir la lleialtat i la plena satisfacció dels seus clients mitjançant una atenció i servei adequats a tots els nivells.

Estem fent un gran esforç per dur a terme un pla de millora continua, per això necessitem la seua col·laboració, li preguem conteste el qüestionari.

Agraïm de bestreta la confiança i el suport dipositat en nosaltres.

Data de l'activitat:	
Centre:	Codi del centre:
Professor responsable:	
Valoració de l'activitat:	Valoració de la gestió:

Per favor marque amb una "X" la resposta que consideres oportuna en cada una de les preguntes.

	Molt bona	Bona	Normal	A millorar	Mala
Satisfacció de la informació inicial rebuda					
Satisfacció del model de fitxa d'inscripció					
Satisfacció del temps de contestar a la sol·licitud					
Satisfacció en la entrevista o contacte inicial					
Satisfacció del material entregat					
Satisfacció de la proposta didàctica					
Satisfacció de la preparació de l'activitat					
Satisfacció del desenvolupament de l'activitat					
Satisfacció de l'actuació del coordinador					
Satisfacció de l'actuació del jugador					
Satisfacció de les propostes posteriors a la sessió					
Valoració final de l'activitat					
Valoració de l'enviament de la informació					
VALORACIÓ GENERAL DE L'ACTIVITAT					

OBSERVACIONS I/O COMENTARIS:

14. PROTOCOL FUNCIONAMENT FEDERACIÓ – CENTRES EDUCATIUS

- Totes les comunicacions es faran per correu electrònic, mitjançant les adreces info@pilotaescola.es i pilota_escola@gva.es. En cas de tindre qualsevol dubte, us podeu adreçar a aquestes mateixes.

- Mitjançant un correu electrònic se us proposarà la data per a la celebració de la jornada al vostre centre, informant del nom del jugador professional que us visitarà, per preparar la secció "Alumne periodista". A banda us facilitarem l'enllaç a la fitxa d'informació d'aquest jugador.

- Només en cas de previsió meteorològica desfavorable, avisant el dia anterior, serà possible l'ajornament de la sessió.

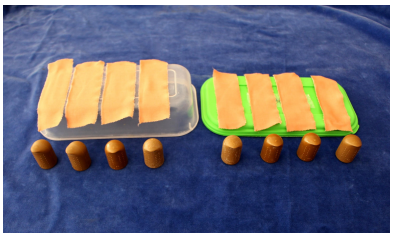
- La CLOENDA no és vinculant a la resta del programa, però sí que es valora positivament la participació en la mateixa a l'hora de triar els centres en futures edicions de "Pilota a l'Escola".

ANNEX I: PROTECCIÓ PER A INICIACIÓ: COM ELABORAR UN GUANT

MATERIAL NECESSARI:

2 guants de llana o jardiner
8 didals de plàstic (talla 16-18)
8 tires d'esparadrap 2x10cm

38ELABORACIÓ:

2.1 Preparem tot el material en una taula, amb les tires ja tallades

2.2 Posem el guant de la dreta a la mà i presentem el didal al primer dit

2.3 Agafem una tira d'esparadrap i envoltem el didal, fixant amb la meitat de la tira el didal i amb l'altra meitat de la tira el guant

2.4 Repetim la mateixa operació amb els altres 3 dits (dit polze no portarà didal)

2.5 Repetim la mateixa operació amb l'altra mà.